

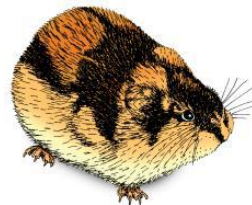
Sabima kartleggingsnotat 32, 2024

Kartlegging av flaggermus i dvale – januar og februar 2024

Av Irene Elgtvedt

Trude Starholm avbildet i en av gruvene der bredørene befinner seg. Foto: Kari Rigstad.

Kartlegging av flaggermus i dvale – januar og februar 2024

Totalt antall funn: 111 individer fordelt på 9 overvintringssteder. 11 individer av rødlistede flaggermus; 10 nordflaggermus (VU), 1 bredøre (CR).

Emneord: flaggermus, overvintringssteder, gruvetelling.

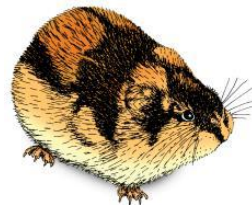
Introduksjon

Norsk Zoologisk Forenings flaggermusgruppe gjennomførte i januar og februar 2024 en kartlegging av flaggermus i dvale ved 9 ulike overvintringssteder i Norge. Kartleggingen ble støttet av Sabima med tildelte midler på kr. 20 880,- til dekning av diverse utstyr og reiseutgifter. Øvrige kostnader, ble dekket av eksterne prosjektmidler.

Siden begynnelsen av 1980-tallet har Norsk Zoologisk Forenings flaggermusgruppe gjennomført systematiske registreringer av overvintrende flaggermus i ulike gruver, grotter og festningsanlegg rundt om i landet. Gruppen består av dedikerte biologer, økologer, biologistudenter og frivillige med stor interesse for flaggermus. Formålet med kartleggingen er å oppnå bedre innsikt i utviklingen av norske flaggermusbestander gjennom målrettet og standardisert bestandsovervåking. Årlige registreringer på overvintringssteder er blant de mest effektive metodene for å overvåke bestandsendringer over større områder. Selv om overvintrende flaggermus i slike habitater utgjør en relativt liten del av sommerbestanden, kan endringer i totalbestanden reflekteres i antall individer som benytter disse områdene for vinterdvale. Dette gjør overvåkingen av overvintringsplasser avgjørende for å forstå helheten i bestandens tilstand og utvikling.

Figur 1. Nordflaggermus er vurdert som sårbar (VU) i Norsk rødliste for arter 2021. Foto: Kari Rigstad.

Kurskveld og forberedelser

En kurskveld ble arrangert fredag 19. januar 2024 i Sabimas lokaler. Deltakerne ble introdusert for standardiserte metoder for artsregistrering, og det ble holdt et foredrag om artsbestemmelse. Kurskvelden inkluderte en sosial del med servering av pizza og drikke, og ga deltakerne mulighet til å bli kjent før feltarbeidet. Det var ca. 20 deltagere.

Feltarbeid

Feltarbeidet fant sted 14. januar og helgen 20.-21. januar 2024 ved utvalgte overvintringssteder. Deltakerne registrerte flaggermusarter ved hjelp av standardiserte metoder. Deltakerne brukte nødvendig utstyr som: hjelm, hodelykt, lommelykt, truger, vadebukse, og brodder for å kunne gjennomføre tellingene under vinterforholdene.

Resultater

Overvintringsstedene er kodet i tabellen for å beskytte sensitiv informasjon om flaggermusenes overvintringslokasjoner. Totalt antall funn: 111 individer fordelt på 9 overvintringssteder. 11 individer av rødlistede flaggermus; 10 nordflaggermus (VU) og 1 bredøre (CR). Observasjonene som er registrert i www.artsobservasjoner.no under prosjektet "Kartleggingsmidler Sabima" er skjult for å beskytte sensitiv informasjon om flaggermusenes overvintringssteder.

Tabell 1. Oversikt over registrerte overvintringssteder, antall individer per art, totalt antall funn per lokalitet, og samlet totalsum.

Overvintringssted	Nordfl.	Bredøre	Brunlangøre	Vannfl.	Skog/skjegg	Sum
VfLa01	1	1	6	3	5	16
AkNa03	4		12	8	7	31
AkNa04	3		2	2	5	12
AkNi01			2	2	5	9
OpLu01	2		3	7	11	23
OpLu02			5	1	6	12
OpLu10			-	-	2	2
OpLu11			1	-	-	1
OpLu13			1	1	3	5
Totalt	10	1	32	24	44	111